

6. előadás

A sztring

A sztring adatszerkezet, sztringkereső algoritmusok

Adatszerkezetek és algoritmusok előadás
2018. március 13.

Kósa Márk, Pánovics János és Szathmáry László
Debreceni Egyetem
Informatikai Kar

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

A sztring
adatszerkezet

A meztílabas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A sztring adatszerkezet

A sztring olyan szekvenciális lista, amelynek az elemei egy ábécé szimbólumai. Ezeket a szimbólumokat **karaktereknek** nevezzük.

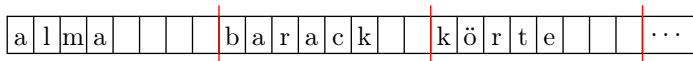
Sztringgel végezhető műveletek

- **Létrehozás:** explicit módon felsoroljuk a sztring összes karakterét.
- **Bővítés:** bárhol bővíthető. Bővítéskor két részsstringet képzünk, majd konkatenáljuk azokat a beszúrandó sztringgel.
- **Törlés:** megvalósítható a fizikai törlés, melynek során két részsstringet képzünk (melyekben már nem szerepel a törlendő részsstring), majd konkatenáljuk azokat.
- **Csere:** cserélhetünk egy karaktert, de részsstring is cserélhető másik részsstringre. Két részsstringet képzünk, majd konkatenáljuk azokat az új értéket képviselő sztringgel (törlés+bővítés).
- **Rendezés:** nem értelmezett.
- **Keresés:** értelmezhető, kereshetünk egy karaktert vagy egy részsstringet.
- **Elérés:** soros vagy közvetlen.
- **Bejárás:** értelmezhető.

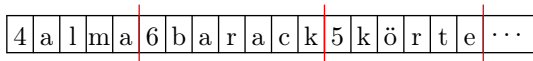
A sztring adatszerkezet folytonos reprezentációi

Fix hosszún:

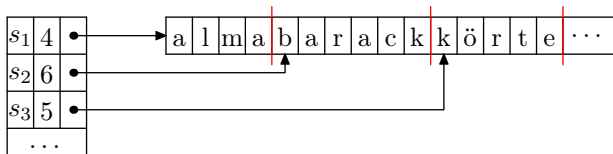

Változó hosszún:

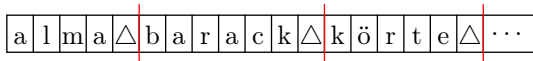
- hossz a sztring előtt:

- információs táblázattal:

- végjellel:

A sztring adatszerkezet szétszórt reprezentációja

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

A listaelemek tartalmazhatnak egy karaktert vagy egy részsstringet. Utóbbi esetben a részsstringek eltérő hosszúságúak lehetnek, és valamelyik folytonos reprezentációval ábrázoljuk őket.

A sztring
adatszerkezet

A meztílabas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

Egy sztringben keresünk egy másik sztringet. Azt a sztringet, *amelyikben* keresünk, **alapsztringnek**, azt a sztringet pedig, *amit* keresünk, **mintasztringnek** nevezzük. A pszeudokódokban az alapsztringet A -val, a mintasztringet P -vel fogjuk jelölni.

Néhány sztringkereső algoritmus:

- mezítlábas (brute force) algoritmus
- Knuth–Morris–Pratt-algoritmus
- Boyer–Moore-algoritmus
- Rabin–Karp-algoritmus
- Shift-And (Dömölki Bálint-féle) és Shift-Or algoritmus

A sztring
adatszerkezet

A mezítlábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A mezítlábas (brute force) algoritmus

```
1: function BRUTEFORCE( $A, P$ )
2:    $n \leftarrow \text{hossz}(A)$ 
3:    $m \leftarrow \text{hossz}(P)$ 
4:    $i \leftarrow 1$ 
5:    $j \leftarrow 1$ 
6:   while  $i \leq n$  and  $j \leq m$  do
7:     if  $A[i] = P[j]$  then
8:        $i \leftarrow i + 1$ 
9:        $j \leftarrow j + 1$ 
10:    else
11:       $i \leftarrow i - j + 2$ 
12:       $j \leftarrow 1$ 
13:    end if
14:  end while
15:  if  $j > m$  then
16:    return  $i - m$ 
17:  else
18:    return 0
19:  end if
20: end function
```

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

A sztring
adatszerkezet

A mezítlábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A Knuth-Morris-Pratt-algoritmus

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

Prefix, szuffix

Legyen Σ egy ábécé és $x = x_1 \dots x_k$ ($k \in \mathbb{N}$) egy k hosszúságú sztring Σ felett! Az x -nek az u részsstring egy **prefixe**, ha

$$u = x_1 \dots x_b, \text{ ahol } 0 \leq b \leq k,$$

azaz ha x u -val kezdődik. Az x -nek az u részsstring egy **szuffixe**, ha

$$u = x_{k-b+1} \dots x_k, \text{ ahol } 0 \leq b \leq k,$$

azaz ha x u -val végződik.

Valódi prefix, valódi szuffix

Az x egy u prefixét vagy x egy u szuffixét **valódi** prefixnek vagy szuffixnek nevezzük, ha $u \neq x$, azaz ha $b < k$. Ha $b = 0$, akkor $u = \varepsilon$ (üres sztring).

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth-Morris-Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

Border

Legyen Σ egy ábécé és $x = x_1 \dots x_k$ ($k \in \mathbb{N}$) egy k hosszúságú sztring Σ felett! Az x -nek az r részsstring egy **bordere**, ha

$$r = x_1 \dots x_b \text{ és } r = x_{k-b+1} \dots x_k, \text{ ahol } 0 \leq b < k.$$

Az x bordere egy olyan részsstring, amely valódi prefixe és valódi szuffixe is x -nek. Ekkor a részsstring b hosszát a border **hosszának** nevezzük. Ha $b = 0$, akkor $r = \varepsilon$ (üres sztring).

A sztring adatszerkezet

A mezítábas (brute force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-algoritmus

Az előfeldolgozó algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

A Shift-Or algoritmus

Példa

Legyen $x = abacab$. Az x valódi prefixei:

$\varepsilon, a, ab, aba, abac, abaca$.

Az x valódi szuffixei:

$\varepsilon, b, ab, cab, acab, bacab$.

Az x borderei:

ε, ab .

Az ε border hossza 0, az ab border hossza 2.

Megjegyzés

Az ε üres sztring minden $x \in \Sigma^+$ sztringnek bordere. Az ε üres sztringnek nincs bordere.

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

Példa

1	2	3	4	5	6	7	8	9	...
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>d</i>	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>d</i>				
			<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>d</i>	

Az 1, ..., 5 pozíciókon lévő karakterek megegyeznek. A 6. pozíción a *c* és *d* karakterek eltérnek. A minta 3 pozícióval tovább léptethető, és az összehasonlítások a 6. pozíciótól folytathatók.

A léptetés mértékét a p egyező prefixének a legszélesebb bordere határozza meg. Ebben a példában az egyező prefix *abcab*, a hossza $j = 5$. Az ő legszélesebb bordere *ab*, amely $b = 2$ hosszúságú. A léptetés mértéke $j - b = 5 - 2 = 3$.

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

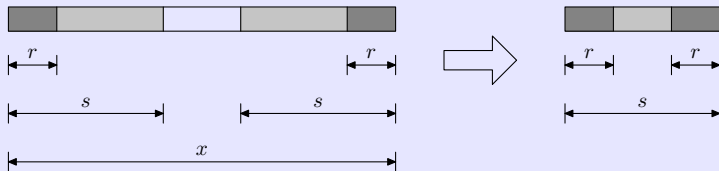
A Shift-Or algoritmus

Az előfeldolgozási szakaszban a minta minden egyes prefixéhez meg kell határozni a legrövidebb border hosszát. Később a keresési szakaszban a léptetés mértéke az egyező prefixeknek megfelelően számítható.

Tétel

Legyen r és s egy x sztring bordere, ahol $|r| < |s|$. Ekkor r egy bordere s -nek.

Bizonyítás

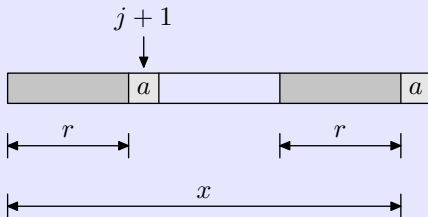

Megjegyzés

Ha s a legszélesebb bordere x -nek, akkor x következő legszélesebb r borderét megkapjuk s legszélesebb bordereként, és így tovább. . .

Definíció

Legyen x egy sztring és $a \in \Sigma$ egy karakter. Az x egy r bordere **bővíthető** a -val, ha ra egy bordere xa -nak.

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

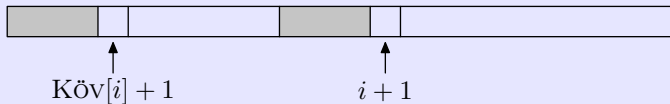
A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A Köv tömb

Az előfeldolgozási szakaszban egy $m + 1$ elemű Köv tömböt számítunk ki. A tömb $\text{Köv}[i]$ eleme a mintasztring i hosszúságú prefixéhez tartozó legszélesebb border hossza ($i = 0, \dots, m$). Mivel az $i = 0$ hosszúságú ε sztringnek nincsen bordere, ezért $\text{Köv}[0] = -1$.

Feltéve, hogy a $\text{Köv}[0], \dots, \text{Köv}[i]$ értékeket már ismerjük, a $\text{Köv}[i + 1]$ értékét kiszámíthatjuk, ha ellenőrizzük, hogy a $p_1 \dots p_i$ prefix egy bordere bővíthető-e a p_{i+1} karakterrel. Ez abban az esetben tehető meg, ha $p_{\text{Köv}[i]+1} = p_{i+1}$. A bordereket a $\text{Köv}[i], \text{Köv}[\text{Köv}[i]], \dots$ értékek csökkenő sorrendjében kell megvizsgálni.

A sztring
adatszerkezet

A meztíltás (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

Az előfeldolgozó algoritmus

```
1: function KÖVFELTÖLT( $P$ )
2:    $m \leftarrow \text{hossz}(P)$ 
3:    $i \leftarrow 0$ 
4:    $j \leftarrow -1$ 
5:    $\text{KÖV}[0] \leftarrow -1$ 
6:   while  $i < m$  do
7:     if  $j = -1$  or  $P[i + 1] = P[j + 1]$  then
8:        $i \leftarrow i + 1$ 
9:        $j \leftarrow j + 1$ 
10:       $\text{KÖV}[i] \leftarrow j$ 
11:    else
12:       $j \leftarrow \text{KÖV}[j]$ 
13:    end if
14:  end while
15:  return  $\text{KÖV}$ 
16: end function
```

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

A sztring
adatszerkezet

A meztíltás (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

Példa

A $p = ababaa$ minta esetén a borderek szélességei a következő értékeket veszik fel a KÖV tömbben:

i :	0	1	2	3	4	5	6
$p[i]$:		a	b	a	b	a	a
KÖV $[i]$:	-1	0	0	1	2	3	1

Láthatjuk például, hogy $\text{KÖV}[5] = 3$, mivel az 5 hosszúságú $ababa$ prefixnek van egy 3 hosszúságú bordere.

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

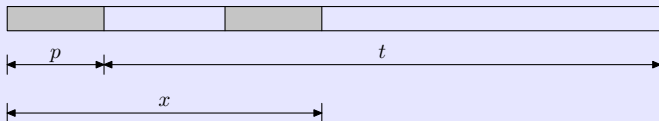
A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

Megjegyzés

Elméletileg semmi akadálya annak, hogy az előző előfeldolgozó algoritmust a pt sztringre alkalmazzuk a p helyett. Ha a bordereket csak a p minta m szélességéig számoljuk ki, akkor a pt valamely x prefixének egy m szélességű bordere megfelel a minta egy előfordulásának t -ben (feltéve, hogy a border nem önátfedő).

A sztring adatszerkezet

A mezítábas (brute force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-algoritmus

Az előfeldolgozó algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

A Shift-Or algoritmus

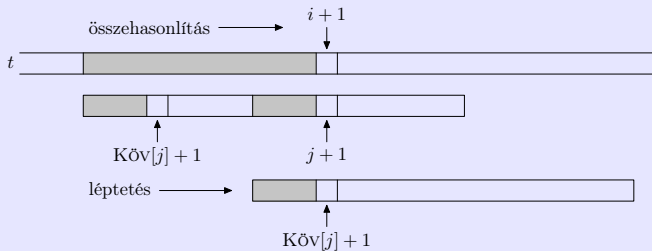
A kereső algoritmus

```
1: function KMP-KERESÉS( $A, P$ )
2:    $n \leftarrow$  hossz( $A$ )
3:    $m \leftarrow$  hossz( $P$ )
4:    $KÖV \leftarrow$  KÖVFELTÖLT( $P$ )
5:    $i \leftarrow 0$ 
6:    $j \leftarrow 0$ 
7:   while  $i < n$  and  $j < m$  do
8:     if  $j = -1$  or  $A[i + 1] = P[j + 1]$  then
9:        $i \leftarrow i + 1$ 
10:       $j \leftarrow j + 1$ 
11:     else
12:        $j \leftarrow KÖV[j]$ 
13:     end if
14:   end while
15:   if  $j = m$  then
16:     return  $i - m + 1$ 
17:   else
18:     return 0
19:   end if
20: end function
```


A minta léptetése

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

Az ötlet

Legyen a p mintasztring hossza m ! Vegyünk egy m elemű D vektort, amelynek j -edik eleme akkor és csak akkor 1, ha $p_1 \dots p_j$ szuffixe $a_1 \dots a_i$ -nek, egyébként 0! (i -vel az alapsztring aktuálisan vizsgált karakterének az indexét jelöljük.)

Megjegyzés

Ha p mérete kisebb, mint egy gépi szó hossza, akkor ez a vektor a számítógép egy regiszterében is tárolható, így gyorsítható a majdani keresés.

Amikor az alapsztring következő, $(i + 1)$ -edik karakterét olvassuk, meg kell határoznunk egy új D' vektort. Ehhez a következő megfigyelést használjuk fel: a D' vektor $(j + 1)$ -edik elemének értéke akkor és csak akkor lesz 1, ha

- 1 a j -edik eleme 1 volt D -nek, azaz $p_1 \dots p_j$ szuffixe volt $a_1 \dots a_i$ -nek, és
- 2 a_{i+1} megegyezik p_{j+1} -gyel.

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

A megvalósítás

Az algoritmus az előfeldolgozás során felépít egy B bitmátrixot, amelynek az oszlopait a p mintasztring karaktereivel (illetve ezen karakterek indexeivel), a sorait pedig az ábécé (egymástól különböző) karaktereivel címkézi. Egy c karakterhez tartozó sorban

$$B_{c,j} = \begin{cases} 1, & \text{ha } p_j = c, \\ 0 & \text{egyébként.} \end{cases}$$

A kereséshez az algoritmus három m elemű segédvektort (D , U és V) használ, melyeket a következőképpen definiálunk:

$$D_j = 0 \quad 1 \leq j \leq m \text{ esetén,}$$

$$U_j = \begin{cases} 1, & \text{ha } j = 1, \\ 0 & \text{egyébként,} \end{cases}$$

$$V_j = \begin{cases} 1, & \text{ha } j = m, \\ 0 & \text{egyébként.} \end{cases}$$

A sztring
adatszerkezet

A meztítlás (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

A SHIFT művelet

Legyen $x = (x_1, x_2, \dots, x_{m-1}, x_m)$! Jelölje $\text{SHIFT}(x)$ azt a vektort, melyre

$$\text{SHIFT}(x) = \text{SHIFT}(x_1, x_2, \dots, x_{m-1}, x_m) = (0, x_1, x_2, \dots, x_{m-1})!$$

Az a alapsztringet karakterenként vizsgáljuk végig, és minden a_i karakter érintésekor frissítjük a D vektort a következő formula felhasználásával:

$$D = (\text{SHIFT}(D) \vee U) \wedge B_{a_i}.$$

Ha a keresés során az i -edik karakter feldolgozása után teljesül a

$$D \wedge V \neq 0^m = \underbrace{(0, 0, \dots, 0)}_m$$

feltétel, akkor megtaláltuk a p mintasztring egy előfordulását az a alapsztringben. A minta első karaktere ekkor az alapsztring $(i - m + 1)$ -edik karakterére illeszkedik.

Az algoritmus futási ideje $O(n)$, feltéve, hogy a D kiszámításához szükséges műveletek konstans időben elvégezhetők.

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A kereső algoritmus

```
1: function SHIFT-AND( $A, P$ )
2:    $n \leftarrow \text{hossz}(A)$ 
3:    $m \leftarrow \text{hossz}(P)$ 
4:   for all  $c \in \Sigma$  do
5:     for  $j \leftarrow 1$  to  $m$  do
6:       if  $P[j] = c$  then
7:          $B_{c,j} \leftarrow 1$ 
8:       else
9:          $B_{c,j} \leftarrow 0$ 
10:      end if
11:    end for
12:  end for
13:  for  $j \leftarrow 1$  to  $m$  do
14:     $D_j \leftarrow U_j \leftarrow V_j \leftarrow 0$ 
15:  end for
16:   $U_1 \leftarrow V_m \leftarrow 1$ 
17:  for  $i \leftarrow 1$  to  $n$  do
18:     $D \leftarrow (\text{SHIFT}(D) \vee U) \wedge B_{A[i]}$ 
19:    if  $D \wedge V \neq 0^m$  then
20:      return  $i - m + 1$ 
21:    end if
22:  end for
23:  return 0
24: end function
```

▷ Σ jelöli az ábécé karaktereinek halmazát

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

Legyen $a = atacgatatata$ és $p = atat$! A Shift-And algoritmus által használt B bitmátrix a következő lesz:

	a	t	a	t
a	1	0	1	0
t	0	1	0	1
*	0	0	0	0

A mátrixban $*$ jelzi az ábécé a -tól és t -től különböző összes többi karakterét.

A sztring
adatszerkezet

A meztíltás (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

i	a_i	D	$SH(D)$	$SH(D) \vee U$	B_{a_i}	D'
1	a	(0,0,0,0)	(0,0,0,0)	(1,0,0,0)	(1,0,1,0)	(1,0,0,0)
2	t	(1,0,0,0)	(0,1,0,0)	(1,1,0,0)	(0,1,0,1)	(0,1,0,0)
3	a	(0,1,0,0)	(0,0,1,0)	(1,0,1,0)	(1,0,1,0)	(1,0,1,0)
4	c	(1,0,1,0)	(0,1,0,1)	(1,1,0,1)	(0,0,0,0)	(0,0,0,0)
5	g	(0,0,0,0)	(0,0,0,0)	(1,0,0,0)	(0,0,0,0)	(0,0,0,0)
6	a	(0,0,0,0)	(0,0,0,0)	(1,0,0,0)	(1,0,1,0)	(1,0,0,0)
7	t	(1,0,0,0)	(0,1,0,0)	(1,1,0,0)	(0,1,0,1)	(0,1,0,0)
8	a	(0,1,0,0)	(0,0,1,0)	(1,0,1,0)	(1,0,1,0)	(1,0,1,0)
9	t	(1,0,1,0)	(0,1,0,1)	(1,1,0,1)	(0,1,0,1)	(0,1,0,1)
10	a	(0,1,0,1)	(0,0,1,0)	(1,0,1,0)	(1,0,1,0)	(1,0,1,0)
11	t	(1,0,1,0)	(0,1,0,1)	(1,1,0,1)	(0,1,0,1)	(0,1,0,1)
12	a	(0,1,0,1)	(0,0,1,0)	(1,0,1,0)	(1,0,1,0)	(1,0,1,0)

A táblázatból látható, hogy az algoritmus kétszer, a 9. és a 11. karakter feldolgozása után állapíthatja meg, hogy $D' \wedge V \neq 0^m$. A mintasztring így a $9 - 4 + 1 = 6$. és $11 - 4 + 1 = 8$. pozícióktól kezdve fordul elő az alapsztringben.

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

Az algoritmus hatalmas előnye, hogy párhuzamosan több mintát is kereshetünk a segítségével. Hogyan?

- A B bitmátrixnak annyi oszlopa lesz, ahány karakterből állnak a mintasztringek összesen. Kitöltése ugyanúgy történik, mint eddig.
- Az U bitvektor is annyi elemű lesz, ahány karakterből állnak a mintasztringek összesen. A vektorban az egyes minták első karakterének megfelelő pozíciókba 1-et írunk, a többibe 0-t.
- Az V bitvektor is annyi elemű lesz, ahány karakterből állnak a mintasztringek összesen. A vektorban az egyes minták utolsó karakterének megfelelő pozíciókba 1-et írunk, a többibe 0-t.
- Maga az algoritmus alapvetően nem változik. Ha a $D \wedge V \neq 0^m$ feltétel teljesül, akkor az(oka)t a mintá(ka)t találtuk meg, amely(ek)nek az utolsó karakteréhez tartozó bitpozícióban 1 szerepel a $D \wedge V$ vektorban.

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

Legyen $a = atacgatatata$, $p_1 = atat$, $p_2 = gat$ és $p_3 = tata$! Az algoritmus által használt B bitmátrix a következő lesz:

	a	t	a	t	g	a	t	t	a	t	a
a	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1
g	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
t	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0
*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

A mátrixban * jelzi az ábécé a -tól, g -től és t -től különböző összes többi karakterét.

Az U , V és D vektorok pedig így fognak kinézni:

$$U = (1, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 1, 0, 0, 0)$$

$$V = (0, 0, 0, 1, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 1)$$

$$D = (0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0)$$

A Shift-Or algoritmus

A sztring

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László

Az ötlet

Ha a Shift-And algoritmus által használt minden bitet negálunk, és felcseréljük egymással az algoritmusban a konjunkció (\wedge) és a diszjunkció (\vee) műveleteket, akkor ugyanazt az algoritmust kapjuk. Mivel azonban a SHIFT művelet mindig egy 0 bitet léptet be balról a D vektorban, az eltolás után elhagyható az U vektorral végzendő konjunkciós művelet (mivel az úgyis csak az első bitet nullázná ki), és ezért maga az U vektor is.

Megjegyzés

Ha párhuzamosan több mintát szeretnénk keresni, akkor nem hagyható el sem az U vektor, sem a vele végzendő konjunkciós művelet. Ebben az esetben a Shift-Or algoritmus egyenértékű a Shift-And algoritmussal.

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A megvalósítás

Az előfeldolgozás során felépített B bitmátrix egy c karakterhez tartozó sorában

$$B_{c,j} = \begin{cases} 0, & \text{ha } p_j = c, \\ 1 & \text{egyébként.} \end{cases}$$

A kereséshez az algoritmus most csak két m elemű segédvektort (D és V) használ, melyeket a következőképpen definiálunk:

$$D_j = 1 \quad 1 \leq j \leq m \text{ esetén,}$$
$$V_j = \begin{cases} 0, & \text{ha } j = m, \\ 1 & \text{egyébként.} \end{cases}$$

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A SHIFT művelet

Legyen $x = (x_1, x_2, \dots, x_{m-1}, x_m)$! Jelölje $\text{SHIFT}(x)$ azt a vektort, melyre

$$\text{SHIFT}(x) = \text{SHIFT}(x_1, x_2, \dots, x_{m-1}, x_m) = (0, x_1, x_2, \dots, x_{m-1})!$$

Az a alapsztringet karakterenként vizsgáljuk végig, és minden a_i karakter érintésekor frissítjük a D vektort a következő formula felhasználásával:

$$D = \text{SHIFT}(D) \vee B_{a_i}.$$

Ha a keresés során az i -edik karakter feldolgozása után teljesül a

$$D \vee V \neq 1^m = \underbrace{(1, 1, \dots, 1)}_m$$

feltétel, akkor megtaláltuk a p mintasztring egy előfordulását az a alapsztringben. A minta első karaktere ekkor az alapsztring $(i - m + 1)$ -edik karakterére illeszkedik.

A sztring
adatszerkezet

A mezítábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A kereső algoritmus

```
1: function SHIFT-OR(A, P)
2:    $n \leftarrow \text{hossz}(A)$ 
3:    $m \leftarrow \text{hossz}(P)$ 
4:   for all  $c \in \Sigma$  do
5:     for  $j \leftarrow 1$  to  $m$  do
6:       if  $P[j] = c$  then
7:          $B_{c,j} \leftarrow 0$ 
8:       else
9:          $B_{c,j} \leftarrow 1$ 
10:      end if
11:    end for
12:  end for
13:  for  $j \leftarrow 1$  to  $m$  do
14:     $D_j \leftarrow V_j \leftarrow 1$ 
15:  end for
16:   $V_m \leftarrow 0$ 
17:  for  $i \leftarrow 1$  to  $n$  do
18:     $D \leftarrow \text{SHIFT}(D) \vee B_{A[i]}$ 
19:    if  $D \vee V \neq 1^m$  then
20:      return  $i - m + 1$ 
21:    end if
22:  end for
23:  return 0
24: end function
```

▷ Σ jelöli az ábécé karaktereinek halmazát

A sztring
adatszerkezet

A meztíltábas (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A Shift-Or algoritmus

Legyen $a = atacgatatata$ és $p = atat$! A Shift-Or algoritmus által használt B bitmátrix a következő lesz:

	a	t	a	t
a	0	1	0	1
t	1	0	1	0
*	1	1	1	1

A mátrixban $*$ jelzi az ábécé a -tól és t -től különböző összes többi karakterét.

A sztring adatszerkezet

A mezítábas (brute force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-algoritmus

Az előfeldolgozó algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And (Dömölki-féle) algoritmus

A Shift-Or algoritmus

A Shift-Or algoritmus

i	a_i	D	$SH(D)$	B_{a_i}	D'
1	a	(1, 1, 1, 1)	(0, 1, 1, 1)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 1, 1)
2	t	(0, 1, 1, 1)	(0, 0, 1, 1)	(1, 0, 1, 0)	(1, 0, 1, 1)
3	a	(1, 0, 1, 1)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 0, 1)
4	c	(0, 1, 0, 1)	(0, 0, 1, 0)	(1, 1, 1, 1)	(1, 1, 1, 1)
5	g	(1, 1, 1, 1)	(0, 1, 1, 1)	(1, 1, 1, 1)	(1, 1, 1, 1)
6	a	(1, 1, 1, 1)	(0, 1, 1, 1)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 1, 1)
7	t	(0, 1, 1, 1)	(0, 0, 1, 1)	(1, 0, 1, 0)	(1, 0, 1, 1)
8	a	(1, 0, 1, 1)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 0, 1)
9	t	(0, 1, 0, 1)	(0, 0, 1, 0)	(1, 0, 1, 0)	(1, 0, 1, 0)
10	a	(1, 0, 1, 0)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 0, 1)
11	t	(0, 1, 0, 1)	(0, 0, 1, 0)	(1, 0, 1, 0)	(1, 0, 1, 0)
12	a	(1, 0, 1, 0)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 0, 1)	(0, 1, 0, 1)

A táblázatból látható, hogy az algoritmus kétszer, a 9. és a 11. karakter feldolgozása után állapíthatja meg, hogy $D' \vee V \neq 1^m$. A mintasztring így a $9 - 4 + 1 = 6$. és $11 - 4 + 1 = 8$. pozícióktól kezdve fordul elő az alapsztringben.

A sztring
adatszerkezet

A meztíltás (brute
force) algoritmus

A Knuth–Morris–Pratt-
algoritmus

Az előfeldolgozó
algoritmus

A kereső algoritmus

A Shift-And
(Dömölki-féle)
algoritmus

A Shift-Or algoritmus